

la biografia és l'excusa a partir de la qual es proposa un estudi no només sobre l'activitat *del músic sinó també sobre el seu entorn immediat*.

El llibre es divideix en 14 capítols. La divisió no respon a la necessitat de fer pauses en la narració, sinó que cada un dels capítols forma una unitat, un vessant de la vida de Josep Viader. Tanmateix, podem distingir tres grans apartats en la publicació. Un de primer engloba *els 4 primers capítols del llibre*, en els quals l'autor ens posa en context. Hi ha poques biografies que s'iniciïn amb una explicació tan detallada del moment històric, social i econòmic que envolta el protagonista en el seu primer instant de vida. Aquest entorn, sens dubte, marca i predestina bona part de la vida de les persones. La seva descripció permet al lector situar-se cronològicament en el moment del naixement del protagonista del llibre i poder seguir la seva evolució des de la mateixa perspectiva.

A la segona part, formada pels cinc capítols següents, s'explica l'activitat de Josep Viader tant com a mestre de la Normal com al capdavant del conservatori *de la ciutat de Girona*. Hi destaca el capítol 7, en el qual es descriu la seva relació amb la Capella Polifònica, com l'impulsà i com dedicà bona part de la seva vida a la seva consolidació.

El tercer bloc és el que conclou el llibre i està integrat per cinc capítols que

recullen el llegat que ha deixat el mestre Viader en l'àmbit musical gironí. Un capítol es dedica als reconeixements i distincions que ha rebut el músic, entre els quals cal destacar la Creu de Sant Jordi, que li atorgà el president de la Generalitat Jordi Pujol l'any 1991, i l'emotiu homenatge que la Polifònica li va retre l'any 1990. En el capítol dels deixebles, molts d'ells, amb la lectura d'aquest llibre, podran reviuir etapes de la seva pròpia vida i dels moments que compartiren amb el músic.

Cal dir que aquesta lectura dona a conèixer un personatge brillant, no només com a músic sinó com a incentivador de canvis, com a promotor de la vida cultural de Girona. L'exemple d'un ciutadà actiu que ha fet molt per la nostra ciutat i que cal tenir present.

Marta Pi Vázquez

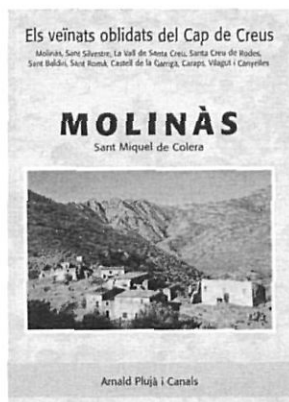
La memòria dels pobles abandonats del cap de Creus

PLUJÀ CANALS, Arnald.

Molinàs

Col·lecció Els veïnats oblidats del cap de Creus.
Ed. autor. Figueres, 2005.
255 pàgines.

El llançanenc Arnald Plujà, en el seu incansable quefer investigador, ha tirat endavant *motu proprio* una col·lecció per recuperar la memò-

ria històrica dels petits pobles abandonats del cap de Creus, un territori amb característiques ambientals i socioeconòmiques singulars en el qual l'acció de la tramuntana i el conreu de la vinya han teixit un terreny feréstec on el paisatge i la seva gent han estat estretament entrellaçats. En altre temps, al cap de Creus hi havia una gran dispersió de pobles, veïnats i masos avui colgats de vegetació, la memòria dels quals ha anat desapareixent.

Amb aquest primer volum, acuradament editat, ben documentat i excel·lentment il·lustrat, Plujà rescata de l'oblit la història i la gent del petit nucli de Molinàs, pertanyent al terme de Colera. De fundació *ex novo* al darrer quart del segle XVIII, l'existència de la població ha perdurat fins a mitjan segle XX, en què la manca d'infraestructures, coincident en el temps amb la crisi del món agrari i la puixança del turisme a la costa, va convertir en resistència numantina la vida d'aquests petits pobles

arrezerats de la línia costanera, amagats entre muntanyes, com pessebres entre les vinyes i els olivars.

La història de Molinàs i els molinencs és la d'una vida dura, en un territori de difícil domesticació, on la geologia i la vegetació dificulten el conreu, on tota mena d'inclemències meteorològiques es desfermen amb fúria, i amb un minifundi que limitava extraordinàriament les possibilitats econòmiques dels qui hi vivien, com demostra Plujà amb un acurat treball genealògic de reconstrucció de les famílies molinenques.

Tanmateix i paradoxalment, el tret de gràcia a Molinàs li va venir de l'Ajuntament de Colera amb la venia de la Generalitat de Catalunya, que el 1984 va preferir canviar la destinació d'una subvenció per asfaltar el camí que hi porta. La frontera arbitràriament traçada entre Portbou i Banyuls esdevé real quan observem amb tristesa l'evolució del món rural a una i altra banda: mentre que l'Estat francès ha arribat allà on hi havia un ciutadà francès, aquí no. La verdor primaveral de les vinyes o la vermillor a la tardor omplen de colors la costa Vermella, mentre el cap de Creus empal·lideix. Amb l'abandonament dels petits pobles el país també perd la seva memòria històrica, ara tan reivindicada.

David Moré Aguirre